

08/231-1391/ПР
12.10.2022

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II сесія IX скликання

РІШЕННЯ

№ _____

ПРОЄКТ

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду ставок судового збору для органів місцевого самоврядування

302

Відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про статус депутатів місцевих рад», з метою встановлення правового регулювання зменшення ставок судового збору для органів місцевого самоврядування Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду ставок судового збору для органів місцевого самоврядування згідно з додатком до цього рішення.
2. Оприлюднити це рішення в установленому порядку.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОДАННЯ:

Заступник міського голови –
секретар Київської міської ради

Володимир БОНДАРЕНКО

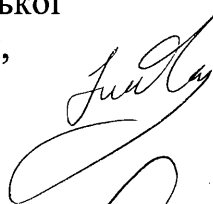
ПОГОДЖЕНО:

Голова постійної комісії Київської міської
ради з питань місцевого самоврядування,
регіональних та міжнародних зв'язків

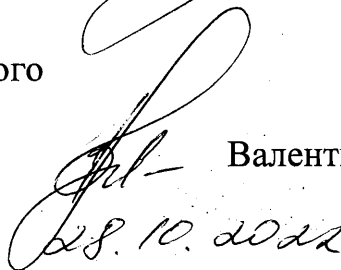
Юлія ЯРМОЛЕНКО

Секретар постійної комісії Київської міської
ради з питань місцевого самоврядування,
регіональних та міжнародних зв'язків

Ігор ХАЦЕВИЧ

В. о. начальника управління правового
забезпечення діяльності Київської
міської ради

28.10.2022

Валентина ПОЛОЖИШНИК

Додаток
до рішення Київської міської ради
від _____ 2022 № _____

Звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду ставок судового збору для органів місцевого самоврядування

Статтею 145 Конституції України передбачено, що права місцевого самоврядування захищаються в судовому порядку.

А визначення, що судовий захист прав місцевого самоврядування є одним із принципів на яких формується місцеве самоврядування в Україні закріплено у статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Водночас, Закон України «Про судовий збір», який набрав чинності з 01 листопада 2011 року, позбавив органи місцевого самоврядування пільг на оплату судового збору. Норма щодо звільнення органів місцевого самоврядування від сплати державного мита була передбачена пунктом 11 Декрету Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 7-93 «Про державне мито» в редакції до 01 листопада 2011 року.

Наразі, враховуючи приписи Закону України «Про судовий збір», за подання, наприклад, до господарську суду позовної заяви майнового характеру органи місцевого самоврядування мають сплачувати 1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 (868 350,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Як приклад, за подання до господарського суду позовної заяви, якщо ціна позову становить 2 079 606,44 грн із місцевого бюджету Київській міській раді необхідно сплатити 31 194,10 грн судового збору, а за подання до господарського суду позовної заяви у випадку коли ціна позову становить 12 444 426,13 грн судовий збір становитиме – 186 666,39 грн.

При цьому варто врахувати, що у зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України, надходження до місцевих бюджетів значно скоротилися, а тому сплачувати судовий збір є надмірно обтяжливим для місцевого бюджету.

У зв'язку із вищезазначених бюджети органів місцевого самоврядування зазнають значних витрат, зокрема, Київська міська рада у 2020 році сплатила до державного бюджету судового збору на загальну суму 7 959 622,62 грн, у 2021 – 8 144 058,04 грн, за вісім місяців 2022 – 3 788 528,08 грн.

Тому на сьогоднішній день виникають ситуації за яких органи місцевого самоврядування позбавленні можливості на належному рівні забезпечувати захист прав місцевого самоврядування у судовому порядку відповідно до вимог

Конституції України у зв'язку із недостатністю коштів для сплати судового збору.

Також варто врахувати, що стягнення судового збору з органів місцевого самоврядування порушує один із принципів місцевого самоврядування, визначених Європейською хартією місцевого самоврядування та статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо державної підтримки і гарантії місцевого самоврядування в Україні.

Фактично, норми Закону України «Про судовий збір» є дискримінаційними, оскільки суперечать приписам частини третьої статті 22 Конституції України, адже звужують та обмежують обсяги прав не просто окремих громадян, а їх великих спільнот – територіальних громад. У той же час, зазначений Закон встановлює пільги по його сплаті для широкого кола органів державної виконавчої влади.

Більше того, у Верховній Раді України зареєстровано законопроект «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про судовий збір» щодо зміни граничної межі ставки судового збору за поданням до суду окремих процесуальних документів» (реєстр. № 8047 від 19.09.2022¹).

Цим законопроектом, відповідно до пояснювальної записки до нього, пропонується внести зміни до частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір» шляхом збільшення граничної межі ставки судового збору.

Так, зокрема, за подання до господарського суду позовної заяви майнового характеру пропонується збільшити граничну межу ставки судового збору з 350 (868 350,00 грн) до 420 (1 042 020,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; за подання до адміністративного суду позовної заяви майнового характеру, яка подана суб'єктом владних повноважень, юридичною особою, пропонується збільшити граничну межу ставки судового збору з 10 (24 810,00 грн) до 40 (99 240,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У зв'язку із цим збільшення суми судового збору, або залишення її в чинних розмірах призведе не лише до значних витрат із місцевих бюджетів, наповнювання яких після російської агресії значно скоротилися, а й до погіршення спроможності органів місцевого самоврядування здійснювати захист прав місцевого самоврядування в судовому порядку.

Враховуючи наведене, Київська міська рада звертається до Верховної Ради України з проханням переглянути норми Закону України «Про судовий збір» та звільнити від сплати судового збору чи зменшити його розміри для органів місцевого самоврядування.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

¹ <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40492>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Київської міської ради
«Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо
внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду
ставок судового збору для органів місцевого самоврядування»

1. Опис проблем, для вирішення яких підготовлено проєкт рішення, обґрунтування відповідності та достатності передбачених у проєкті рішення механізмів і способів вирішення існуючих проблем, а також актуальності цих проблем для територіальної громади міста Києва.

Статтею 145 Конституції України передбачено, що права місцевого самоврядування захищаються в судовому порядку.

А визначення, що судовий захист прав місцевого самоврядування є одним із принципів на яких формується місцеве самоврядування в Україні закріплено у статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Водночас, Закон України «Про судовий збір», який набрав чинності з 01 листопада 2011 року, позбавив органи місцевого самоврядування пільг на оплату судового збору. Норма щодо звільнення органів місцевого самоврядування від сплати державного мита була передбачена пунктом 11 Декрету Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 7-93 «Про державне мито» в редакції до 01 листопада 2011 року.

Наразі, враховуючи приписи Закону України «Про судовий збір», за подання, наприклад, до господарську суду позовної заяви майнового характеру органи місцевого самоврядування мають сплачувати 1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб і не більше 350 (868 350,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Як приклад, за подання до господарського суду позовної заяви, якщо ціна позову становить 2 079 606,44 грн із місцевого бюджету Київській міській раді необхідно сплатити 31 194,10 грн судового збору, а за подання до господарського суду позовної заяви у випадку коли ціна позову становить 12 444 426,13 грн судовий збір становитиме – 186 666,39 грн.

При цьому варто врахувати, що у зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України, надходження до місцевих бюджетів значно скоротилися, а тому сплачувати судовий збір є надмірно обтяжливим для місцевого бюджету.

У зв'язку із вищезазначених бюджети органів місцевого самоврядування зазнають значних витрат, зокрема, Київська міська рада у 2020 році сплатила до державного бюджету судового збору на загальну суму 7 959 622,62 грн, у 2021 – 8 144 058,04 грн, за вісім місяців 2022 – 3 788 528,08 грн.

Тому на сьогоднішній день виникають ситуації за яких органи місцевого самоврядування позбавленні можливості на належному рівні забезпечувати захист прав місцевого самоврядування у судовому порядку відповідно до вимог Конституції України у зв'язку із недостатністю коштів для сплати судового збору.

Також варто врахувати, що стягнення судового збору з органів місцевого самоврядування порушує один із принципів місцевого самоврядування, визначених Європейською хартією місцевого самоврядування та статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо державної підтримки і гарантії місцевого самоврядування в Україні.

Фактично, норми Закону України «Про судовий збір» є дискримінаційними, оскільки суперечать приписам частини третьої статті 22 Конституції України, адже звужують та обмежують обсяги прав не просто окремих громадян, а їх великих спільнот – територіальних громад. У той же час, зазначений Закон встановлює пільги по його сплаті для широкого кола органів державної виконавчої влади.

Більше того, у Верховній Раді України зареєстровано законопроект «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про судовий збір» щодо зміни граничної межі ставки судового збору за поданням до суду окремих процесуальних документів» (реєстр. № 8047 від 19.09.2022).

Цим законопроектом, відповідно до пояснювальної записки до нього, пропонується внести зміни до частини другої статті 4 Закону України «Про судовий збір» шляхом збільшення граничної межі ставки судового збору.

Так, зокрема, за подання до господарського суду позовної заяви майнового характеру пропонується збільшити граничну межу ставки судового збору з 350 (868 350,00 грн) до 420 (1 042 020,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; за подання до адміністративного суду позовної заяви майнового характеру, яка подана суб'єктом владних повноважень, юридичною особою, пропонується збільшити граничну межу ставки судового збору з 10 (24 810,00 грн) до 40 (99 240,00 грн) розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

У зв'язку із цим збільшення суми судового збору, або залишення її в чинних розмірах призведе не лише до значних витрат із місцевих бюджетів, наповнювання яких після російської агресії значно скоротилися, а й до погіршення спроможності органів місцевого самоврядування здійснювати захист прав місцевого самоврядування в судовому порядку.

Враховуючи наведене, виникла необхідність звернутися до Верховної Ради України з проханням переглянути норми Закону України «Про судовий збір» та звільнити від сплати судового збору чи зменшити його розміри для органів місцевого самоврядування.

2. Правове обґрунтування необхідності прийняття рішення (з посиланням на конкретні положення нормативно-правових актів, на підставі й на виконання яких підготовлено проект рішення).

Проект рішення підготовлений у відповідності до вимог Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України – місто-герой Київ», «Про статус депутатів місцевих рад».

3. Опис цілей і завдань, основних положень проекту рішення, а також очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків для територіальної громади міста Києва від прийняття запропонованого проекту рішення.

Метою та завданням прийняття цього проєкту рішення є звернення Київської міської ради до Верховної Ради України з проханням забезпечити внесення змін до Закону України «Про судовий збір» стосовно перегляду ставок судового збору для органів місцевого самоврядування, що дозволить забезпечити належну реалізацію права на судовий захист та права на оскарження судового рішення, яке гарантовано Конституцією України.

Проєкт рішення складається із преамбули, трьох пунктів та додатка до проєкту рішення.

Контроль за виконанням цього рішення покладено на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків.

4. Фінансово-економічне обґрунтування та пропозиції щодо джерел покриття цих витрат.

Реалізація проєкту рішення Київської міської ради не потребує додаткових витрат з бюджету міста Києва.

5. Прізвище або назва суб'єкта подання, прізвище, посада, контактні дані доповідача проєкту рішення на пленарному засіданні та особи, відповідальної за супроводження проєкту рішення.

Суб'єктом подання проєкту рішення Київської міської ради є заступник міського голови – секретар Київської міської ради Володимир БОНДАРЕНКО.

Особою, відповідальною за супроводження проєкту рішення Київської міської ради та доповідачем під час пленарного засідання Київської міської ради є заступник міського голови – секретар Київської міської ради Володимир БОНДАРЕНКО.

Заступник міського голови –
секретар Київської міської ради

Володимир БОНДАРЕНКО